

Számvitel II.

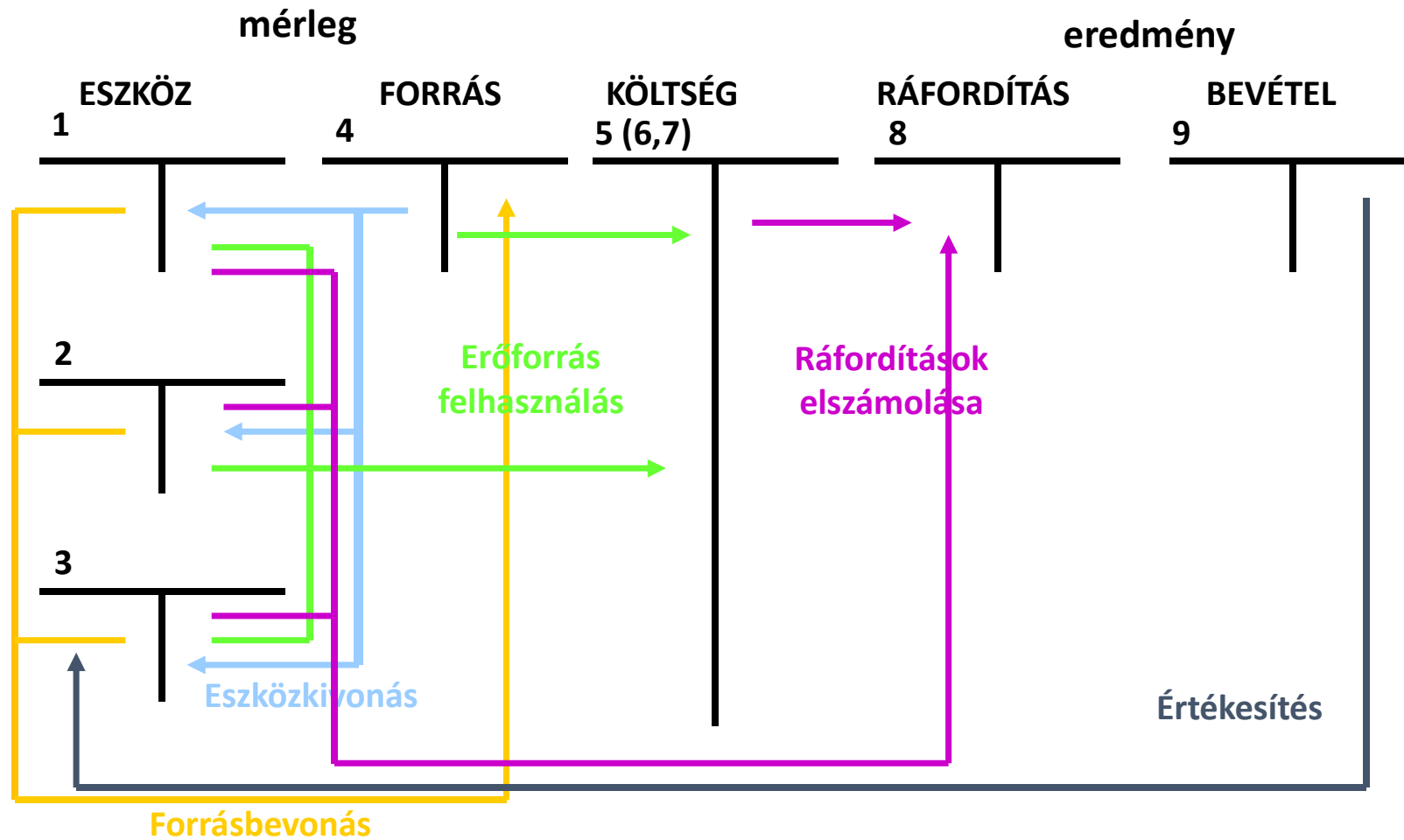
7. előadás

Zárási teendők és beszámolókészítés

Dr. habil Borbély Katalin
egyetemi docens

Ismétlés

A számlaosztályok eddigi összefüggései

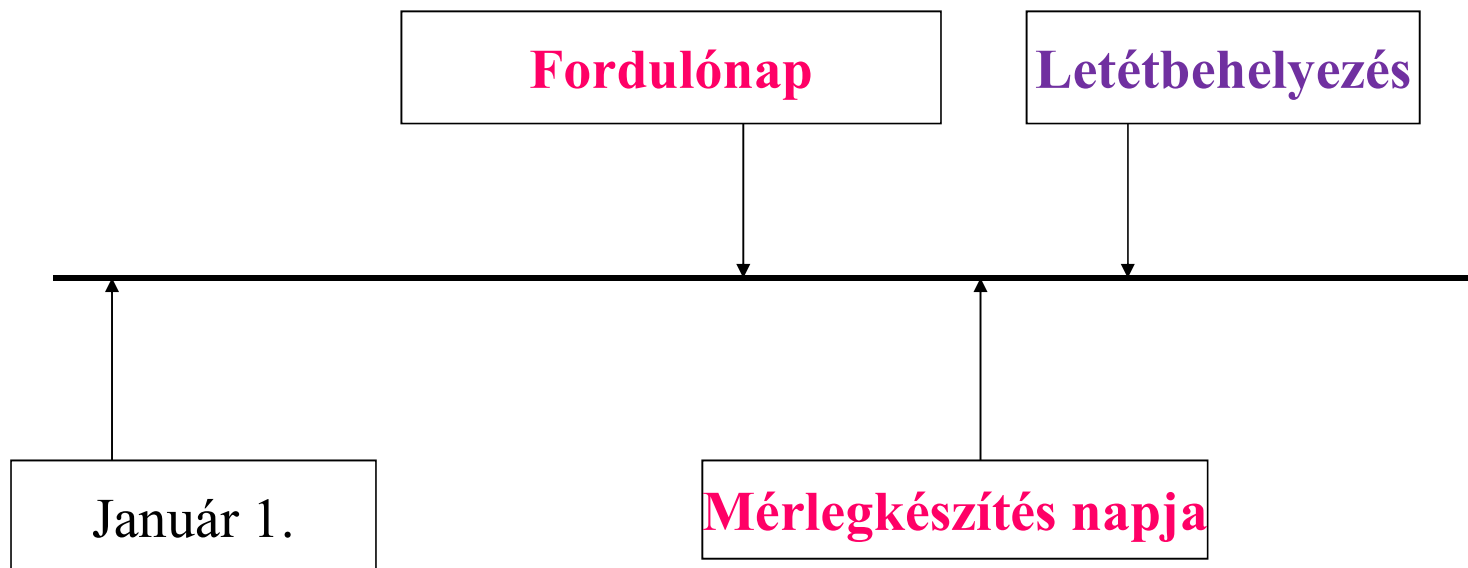
A számviteli törvény előírása

„A **gazdálkodó** működéséről, vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről ***az üzleti év könyveinek zárását követően***, e törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott **beszámolót köteles** - magyar nyelven - **készíteni.**”

Beszámoló készítési kötelezettség

- A **beszámoló** olyan írásos jelentés, dokumentáció, amelyet a vállalkozók
 - éves működéséről,
 - vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről kell elkészíteni.
- A beszámoló valódiságát és megbízhatóságát a **leltár** és a **könyvvezetés** támasztja alá.

Általános üzleti év

Könyvviteli zárlat a 164. § (1) alapján

- *A könyvviteli zárlathoz az üzleti év végén a folyamatos könyvelés teljessé tétele érdekében végzett kiegészítő, helyesbítő, egyeztető összesítő könyvelési munkák (1) és a számlák technikai zárása (2) tartoznak.*
- Cél:
 - a főkönyvi könyvelés adatainak teljessé tétele,
 - az elszámolt (könyvelt) adatok helyességének ellenőrzése,
 - az adatok megfelelő rendszerezése és összesítése.

A könyvviteli zárlat

Fogalma

Egy-egy naptári időszak (hónap, negyedév, év) végén a

- folyamatos könyvelés teljessé és ellenőrizhetővé tétele érdekében végzett
 - **kiegészítő,**
 - **helyesbítő,**
 - **egyeztető,**
 - **összesítő** könyvelési munka, és év végén a
- számlák technikai zárása.

Az éves zárás célja

a könyvviteli számlák tartalmi teljességének biztosítása, olyan főkönyvi kivonat elkészítése, melynek adataira támaszkodva az éves beszámoló:

- **Mérleg**
- **Eredménykimutatás**
- **Kiegészítő melléklet**
- (Üzleti jelentés)

összeállítható.

Kiegészítő és helyesbítő tételek

- Értékcsökkenés(ek)
- Visszaírások
- Piaci értéken történő értékelés
- A leltár alapján készletre vételek, ill. készletérték módosítások
- Leltári különbözetek elszámolása (ha van)
- Úton lévő készletek, nem számlázott szállítások könyvelése
- Időszak végi teendők (készletcsökkenés, árkülönbözet, árrés)
- Önköltség-megállapítás
- Készletváltozások és azokra jutó KÉK
- Értékvesztések és visszaírások
- Követelések értékvesztése, visszaírása
- Az értékpapírok értékelése
- Devizás eszközök és források értékelése
- A lekötött és az értékelési tartalék képzése, „karbantartása”
- Céltartalékok képzése, „karbantartása”
- Időbeli elhatárolások képzése

Analitikus számlakivonatok

Fogalma

- Egy-egy főkönyvi számlához kapcsolódó analitikus számlák értékeit összesítik
- Például:
 - Az analitikus anyagszámlák kivonata az anyagok főkönyvi számla egyenlegét tartalmazza anyagféleségenként
 - A vevők folyószámla kivonata a vevők főkönyvi számla főösszegét és egyenlegét tartalmazza konkrét vevőnként
- Az analitikus számlakivonat egyezősége:
 - Az analitikus számlakivonat tartozik és követel főösszege, valamint a tartozik, illetve követel egyenlege meg kell, hogy egyezzen a megfelelő főkönyvi számla tartozik és követel egyenlegével

Egyeztetések az analitikus nyilvántartásokkal

- A Ft, és valutapénztár pénzkészletéről jegyzőkönyv
- Bankszámlák, számlakivonatok, főkönyv egyeztetése
- Hitelállomány egyeztetése
- Adófolyószámla (adónemenként) egyeztetése a főkönyv adataival
- Költségvetési kapcsolatok (362/363; 463/464) egyeztetése
- Befektetett pü eszközök
- Adott kölcsönök
- Árbevétel
- Adott előlegek (szállítóknak)
- Kapott előlegek (vevőktől)

Következő évben esedékes törlesztő részletek átsorolások a mérlegben

Honnan?

Hová?

• Egyéb tartósan adott kölcsönök	➡	• Egyéb követelések
• Tartósan adott kölcsönök
kapcsolt vállalkozásban	➡	• Követelések kapcsolt vállalkozással
szemben
• Tartósan adott kölcsönök egyéb
részesedési viszonyban lévő
vállalkozásban	➡	• Követelések egyéb részesedési
viszonyban lévő vállalkozással
szemben
• Tartós hitelviszonyt megtestesítő
értékpapírok	➡	• Forgatási célú hitelviszonyt
megtestesítő értékpapírok
• Beruházási hitelek	➡	• Rövid lejáratú hitelek
• Egyéb hosszú lejáratú hitelek	➡	• Rövid lejáratú hitelek
• Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	➡	• Rövid lejáratra kapott kölcsönök
• Tartozások kötvénykibocsátásból	➡	• Rövid lejáratra kapott kölcsönök

Egyéb átsorolások

Honnan?

- Következő évben értékesítésre szánt (vagy már eladott) tartós kapcsolt részesedés
- Következő évben értékesítésre szánt (vagy már eladott) tartós egyéb részesedés
- Tartós befektetésnek minősített részesedés kapcsolt vállalkozásban
- Tartós befektetésnek minősített egyéb részesedés
- Hosszú lejáratú bankbetét lekötése a következő évben megszűnik

Hová?

- • Részesedések kapcsolt vállalkozásban
- • Egyéb részesedések
- • Tartós részesedések kapcsolt vállalkozásban
- • Egyéb tartós részesedések
- • Bankbetétek

Átsorolás részesezési viszony miatt

Az adott kölcsönök, a részesezés, a követelések, az értékpapírok, a hosszú lejáratú kötelezettségek és a rövid lejáratú kötelezettségek közötti **részesezési viszonyban lévő partnerekkel kapcsolatos tételeket önálló mérlegsorra kell beállítani**, függetlenül a főkönyvi elszámolástól.

A könyvviteli zárlat technikai lépései

Miután minden gazdasági esemény könyvelése már megtörtént!

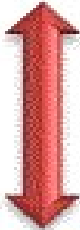
1. Főkönyvi kivonat 1 elkészítése (nyomtatása)
2. Eredményszámlák zárása
3. Társasági adó számítása, könyvelése
4. Adózott eredmény elszámolása
5. Eredménykimutatás összeállítása
6. Főkönyvi kivonat 2 elkészítése (nyomtatása)
7. Mérlegszámlák zárása
8. Mérleg összeállítása
9. Kiegészítő melléklet elkészítése
10. Üzleti jelentés készítése

1. A főkönyvi kivonat egyezőségi szabályai és felépítése

- A **forgalom** T és K végösszegének meg kell egyeznie. A két végösszeget **próbamérleg**nek nevezzük.
- Az **egyenleg** T és K végösszegének is meg kell egyeznie. A két végösszeget **nyersmérleg**nek nevezzük. Ez alapján készítjük el a mérleget és az eredménykimutatást.
- Az egyenlőség a mindösszesen (1-9 számlaosztályok) sorban kell, hogy kijöjjön.
- Az 1-4 eszközök-források különbsége, megegyezik az 5-9 eredményszámlák különbségével, csak ellentétes előjellel!

Számla száma	Számla megnevezése	Forgalom		Egyenleg		
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel	
1	Műszaki gépek	9 000 000	1 400 000	7 600 000	-	
2	Anyagkészlet	2 500 000	1 600 000	900 000	-	
3	Vevők	5 200 000	3 200 000	2 000 000	-	
3	Bank	4 200 000	2 300 000	1 900 000	-	
4	Jegyzet tőke	-	6 300 000	-	6 300 000	
4	szállítók	3 000 000	3 500 000	-	500 000	
4	Rövid hitel	-	2 100 000	-	2 100 000	
1-4	Összesen	23 900 000	20 400 000	12 400 000	8 900 000	T 3 500 000
5	Anyagköltség	1 500 000	-	1 500 000	-	
5	Igénybevett szolg	300 000	-	300 000	-	
8	Egyéb ráfordítás	1 500 000	-	1 500 000	-	
9	Nettó árbevétel	100 000	6 000 000	-	5 900 000	
9	Pénzügyi bevétel	-	900 000	-	900 000	
5-9	Összesen	3 400 000	6 900 000	3 300 000	6 800 000	K 3 500 000
1-9	Összesen	27 300 000	27 300 000	15 700 000	15 700 000	

Számla száma	Számla megnevezése	Forgalom		Egyenleg	
		Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
...					
...					
1-4	Összesen				
...					
5-9	Összesen				
1-9	Összesen				

Próbamérleg

Nyersmérleg

2. Az eredményszámlák zárása összköltség eredménykimutatás esetén

- 51-57. Költségnemek
- 581. STKÁV (T egyenleg)
- 814. ELÁBÉ, 815. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi műveletek ráfordításai
- 91-94. Értékesítés árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi műveletek bevételei
- 581. STKÁV (K egyenleg)
- 582. SEEAÉ

A költségnemek átvezetése a ráfordítás számlákra
két lépésben, az eredményszámlák rendezését
megelőzően

első lépésben

T 811-K 59

T 812-K 59

T 813-K 59

T 821-K 59

T 822-K 59

T 823-K 59

T 83-K 59

második lépésben

T 59-K 51

T 59-K 52

T 59-K 53

T 59-K 54

T 59-K 55

T 59-K 56

T 59-K 571

A 493. Adózott eredmény elszámolása számla tartalma

Összköltség eljárás esetén

<ul style="list-style-type: none">• 81 Anyagjellegű ráfordítások• 82 Személyi jellegű ráfordítások• 83 Értékcsökkenési leírás• 86 Egyéb ráfordítások• 87 Pénzügyi műveletek ráfordításai• 58 AST értéke (T egyenleg)	<ul style="list-style-type: none">• 91-94 Értékesítés árbevétele• 96 Egyéb bevételek• 97 Pénzügyi műveletek bevételei• 58 AST értéke (K egyenleg)
<hr/>	
Egyenleg: adózás előtti eredmény	
<div>Fizetendő TA. (891) !!!</div>	
<hr/>	
E.=	Adózott szerinti eredmény
419	

A 493. Adózott eredmény elszámolása számla tartalma

Forgalmi költség eljárás esetén

- 81-83 Értékesítés közvetlen költségei
- 85 Értékesítés közvetett költségei
- 86 Egyéb ráfordítások
- 87 Pénzügyi műveletek ráfordításai

- 91-94 Értékesítés árbevétele
- 96 Egyéb bevételek
- 97 Pénzügyi műveletek bevételei

Egyenleg: adózás előtti eredmény

Fizetendő TA. (891) !!!

E.=

Adózott szerinti eredmény

419

3. A társasági adó megállapítása

Kiindulási pont: a számviteli ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY

ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY

- (+) adóalap növelő tételek
 - (-) adóalap csökkentő tételek
- = ADÓALAP

- $\text{ADÓALAP} * \% = \text{számított adó}$
- Számított adó – adókedvezmények = **társasági adó**

ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY

- - társasági adó
- = **ADÓZOTT EREDMÉNY**

4. A társasági adó könyvelése

1/1 társasági adó elszámolása

T 891. Társasági adó-

K 461. Társasági adófizetési kötelezettség

1/2 társasági adó átvezetése

T 493. Adózott eredmény elszámolási számla-

K 891. Társasági adó

T	461. Társasági adófizetési kötelezettség	K
	384/ adóelőleg	891/ társasági adó

Példa (zárlat-összköltség eredménykimutatás)

- A „**ZÁRLAT1**” Zrt. főkönyvi számlái – valamennyi gazdasági esemény lekönyvelése után – a következő egyenlegeket mutatják:

193. Egyéb tartósan adott kölcsönök	2.000 eFt
261. Áruk	4.000 eFt
384. Elszámolási betét	1.000 eFt
411. Jegyzett tőke	5.000 eFt

Összköltség eljárás esetén:

529. Igénybe vett szolgáltatások értéke	6.000 eFt
869. Egyéb ráfordítások	1.200 eFt
876. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	500 eFt
911. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	7.000 eFt
963. Egyéb bevételek	1.500 eFt
974. Egyéb kapott kamatok	1.200 eFt

Feladat: Rendezzük az eredményszámlákat, könyveljük az eredményfelosztással kapcsolatos elszámolásokat, majd zárjuk le a mérlegszámlákat, ha a társasági adó 380 eFt, a jóváhagyott osztalék, részesedés 1.000 eFt!

Megoldás

193. Egyéb kölcsönök

E: 2.000 6/1) 2.000

261. Áruk

E: 4.000 6/2) 4.000

384. Elsz. betét

E: 1.000 6/3) 1.000

411. J. tőke

6/4) 5.000 **E: 5.000**

529. ISZ értéke

E: 6.000 1) 6.000

869. Egyéb ráf.

E: 1.200 2/2) 1.200

876. Pü. műv. e. ráf.

E: 500 2/3) 500

891. Társasági adó

3/1) 380 3/2) 380

812. ISZ értéke

1) 6.000 2/1) 6.000

963. Egyéb bev.

2/5) 1.500 **E: 1.500**

974. Egyéb kamat

2/6) 1.200 **E: 1.200**

461. Társ. adó elsz.

6/5) 380 3/1) 380

911. Belf. ért. Nettó áb.

2/4) 7.000 **E: 7.000**

492. Záró mérleg szla.

6/1) 2.000 6/4) 5.000
6/2) 4.000 6/5) 380
6/3) 1.000 6/6) 620

493. Adózott eredmény elsz.

2/1) 6.000 2/4) 7.000
2/2) 1.200 2/5) 1.500
2/3) 500 2/6) 1.200
3/2) 380
4) 620

419. Adózott eredmény

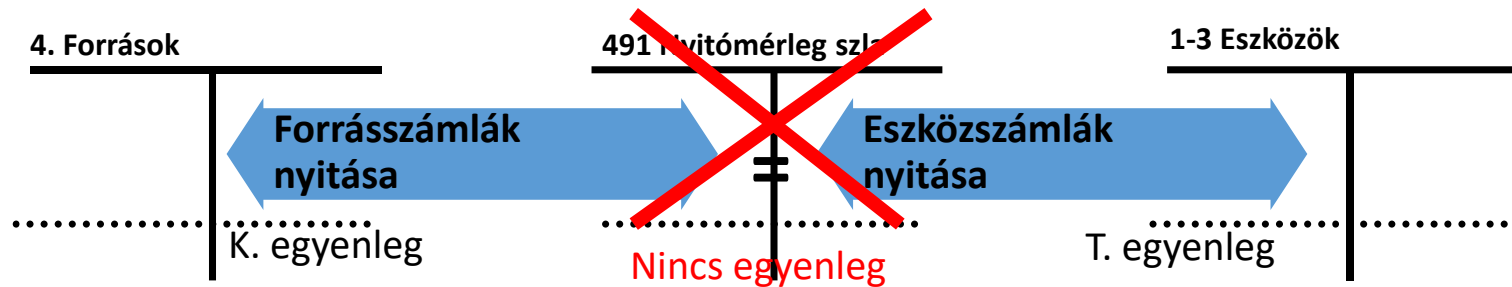
6/6) 620 4) 620

5-6. A (nyitás és) zárás tételei

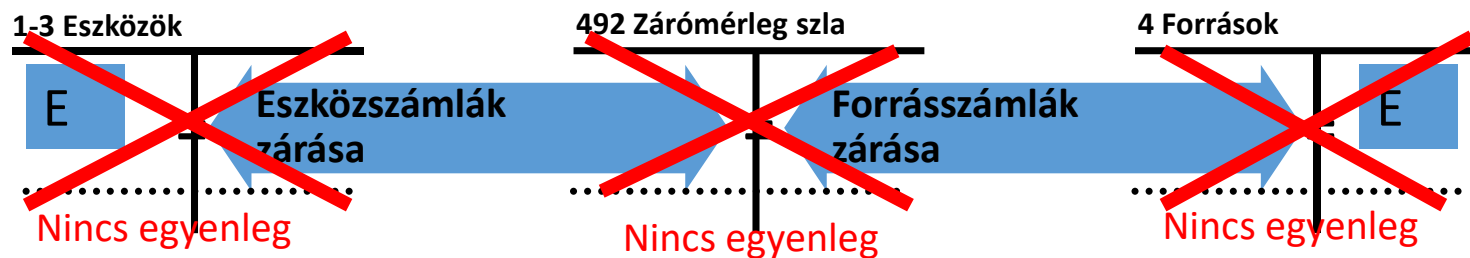
Alapelv: a folytonosság elve, ennek érdekében:

- Az üzleti év első napján nyitás, folyamatos könyvelés év közben,
- az üzleti év utolsó napján **zárás**.

NYITÁS

ZÁRÁS

Tesztkérdés 1

Egészítse ki az alábbi mondatot a megfelelő szavakkal!

A könyvviteli zárlathoz az üzleti év végén a
könyvelés teljessé tétele érdekében végzett
.....,, egyeztető összesítő
könyvelési munkák (1) és a számlák technikai
..... (2) tartoznak.

Tesztkérdés 2

Az főkönyvi kivonatra vonatkozó állításokról döntse el, hogy igaz, vagy hamis!

Állítás	I	H
A forgalom T és K végösszegének meg kell egyeznie.		
Az egyenleg T és K alapján készítjük el a mérleget és az eredménykimutatást.		
Az 1-4 eszközök-források különbsége, megegyezik az 5-9 eredményszámlák különbségével azonos előjellel.		
Az 1-4 eszközök-források különbsége, megegyezik az 5-9 eredményszámlák különbségével ellentétes előjellel		

Ajánlott irodalom

- Siklósi-Veress (2016):_Könyvvezetés és Beszámolóképzítés 2016, Saldo
3.2.1.-3.2.9.A könyvviteli zárlat